

купівлі-продажу товарів, позовна давність становить чотири роки згідно зі ст. 8 Конвенції про позовну давність у міжнародній купівлі-продажу товарів [4]. Проте, такий строк застосовується лише до країн, що є учасницями зазначеної Конвенції;

– точності відображення в обліку податкових наслідків (для ПДВ та податку на прибуток) від списання кредиторської заборгованості за одержаними авансами; правильності відображення розрахунків за одержаними авансами у реєстрах первинного, аналітичного та синтетичного обліку.

На завершальному етапі внутрішній контролер повинен перевірити правильність відображення інформації щодо заборгованості за одержаними авансами у фінансовій звітності, зокрема у рядку 1635 «Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами» Балансу (Звіту про фінансовий стан).

Список використаних джерел:

1. Внутрішній контроль процесів матеріального забезпечення в системі управління підприємством : Монографія / Т.В. Фоміна, О.Б. Пугаченко ; за редакцією Г.М. Давидова. Кіровоград. Імекс-ЛТД. 2014. С. 13

2. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій : Наказ М-ва фінансів України від 30 лист. 1999 р. № 291. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99#n742> (дата звернення: 13.02.2023)

3. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 11 «Зобов'язання» : Наказ М-ва фінансів України від 30 січ. 2000 р. № 20. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0085-00#Text> (дата звернення: 13.02.2023)

4. Конвенція про позовну давність у міжнародній купівлі-продажу товарів : Міжнародний документ від 01 квіт. 1994 р. № v4073321-07. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_002#Text (дата звернення: 13.02.2023)

УДК 621.774](477)

Мироненко М.А. к.т.н., доцент кафедри менеджменту

Тараненко А.С. магістрант спеціальності 073 Менеджмент

(Український державний університет науки і технологій, м. Дніпро, Україна)

РОЗВИТОК НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ УСТАНОВИ В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ ЗА ПІДСУМКАМИ ДЕВ'ЯТИ МІСЯЦІВ 2022 РОКУ

Державне підприємство «Науково-дослідний та конструкторсько-технологічний інститут трубої промисловості ім. Я.Ю. Осади (скор. ДП «НДТІ»), засноване 29 грудня 1937 року в м. Дніпропетровську.

Станом на 01 жовтня 2022 року до складу інституту входять:

- адміністративно-управлінські підрозділи;
- три науково-дослідних підрозділи;
- міжрегіональний науково-інженерний центр обґрунтування вимог до якості труб, балонів, іншої металопродукції та забезпечення їх нормативною документацією;
- науково-інженерний центр з випробування труб, балонів, іншої продукції і матеріалів.

Кадровий потенціал ДП «НДТІ» наведено у таблиці 1.

Згідно з нею, середня кількість працівників складає понад 50 осіб. Такої чисельності достатньо для виконання співробітниками науково-дослідних робіт, запланованих на 2022 рік. Середній вік працівників складає 55 років.

Також з табл. 1 випливає, що за підсумками дев'яти місяців відбулось деяке скорочення кількості працівників, обумовлене скрутним матеріальним становищем науково-дослідної організації. Зокрема, чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за вказаний період 2022 року склав 2069 тис. грн. у порівнянні з 4329 тис. грн. роком раніше. Відповідно й матеріальне становище працівників інституту погіршилось.

Таблиця 1

Зміни у кадровому складі ДП «НДТІ» за підсумками 9 місяців 2022 року

Показник кадрового складу	I кв. осіб.	II кв. осіб.	III кв. осіб.
Середня кількість всіх працівників	53	53	51
Із них жінок	32	32	31
чоловіків	21	21	20
кандидатів технічних наук	3	3	3
Кількість молодих працівників (віком до 35 років)	1	1	1
Приймають участь у виконанні НДР	31	31	29
Із них винахідників та раціоналізаторів	23	23	23
Загальна кількість пенсіонерів	31	31	29
Мають повну вищу освіту	40	40	38
Кількість керівників наукових підрозділів	9	9	9

Далі зупинимось на висвітленні питань, пов'язаних з особливостями господарської діяльності ДП «НДТІ» в умовах початку активної фази неприхованої воєнної агресії щодо України з боку північно-східних сусідів (Російської Федерації та її сателіта Білорусі) у розрізі щоквартальної звітності.

За результатами діяльності інституту за перший квартал 2022 року чистий дохід від реалізації продукції склав 1010,0 тис. грн., що менше планового показника на 1295 тис. грн. Чистий фінансовий результат – збиток в сумі 492,0 тис. грн., а планувався прибуток 5,0 тис. грн. Витрати на оплату праці в порівнянні з планом менші на 344,0 тис. грн. через запровадження на підприємстві скороченого графіку роботи з метою економії.

Середньомісячна заробітна плата працівників становила в звітному періоді 6667,0 грн., в першому кварталі 2021 року – 5895 грн. (збільшилась на 13 %). Вона менша в порівнянні з запланованою (8211,0 грн.) на 23%.

За результатами діяльності інституту за другий квартал 2022 року чистий дохід від реалізації продукції склав 208 тис. грн., що менше планового показника на 2077 тис. грн. Чистий фінансовий результат – збиток в сумі 467,0 тис. грн., а планувався прибуток 14,0 тис. грн. Витрати на оплату праці в порівнянні з планом менші на 915,0 тис. грн. через запровадження на підприємстві скороченого графіку роботи з метою економії.

Середньомісячна заробітна плата працівників становила в звітному періоді 3082,0 грн., в другому кварталі 2021 року – 6372 грн. (зменшилась на 52 %). Вона менша в порівнянні з запланованою (8216,0 грн.) на 62% через скорочений графік роботи підприємства.

За результатами діяльності інституту за третій квартал 2022 року чистий дохід від реалізації продукції склав 851 тис. грн., що менше планового показника на 1479 тис. грн. Чистий фінансовий результат – збиток в сумі 520,0 тис. грн., а планувався прибуток 11,0 тис. грн. Витрати на оплату праці в порівнянні з планом менші на 847,0 тис. грн. через запровадження на підприємстві скороченого графіку роботи з метою економії.

Середньомісячна заробітна плата працівників становила в звітному періоді 4190,0 грн., менша в порівнянні з запланованою (8702,0 грн.) на 52 % через скорочений графік роботи підприємства.

Сума податків до державного бюджету (ПДВ) в третьому кварталі 2022 р. становить 243,0 тис. грн., що на 354,0 тис. грн. менше ніж заплановано, за рахунок

зменшення податку на додану вартість на 309,0 тис. грн. по причині зменшення загального об'єму реалізації науково-технічної продукції, а також податку на доходи фізичних осіб (менше запланованого на 34,0 тис. грн.) і військового збору (менше на 11,0 тис. грн.) через зменшення витрат на оплату праці. Місцеві податки у третьому кварталі 2022 року сплачено в сумі 131,0 тис. грн., що на 647,0 тис. грн. менше ніж заплановано. У той же час єдиного внеску на загальнообов'язкове соціальне страхування сплачено 206,0 тис. грн. Загальна сума виплат на користь держави у третьому кварталі 2022 року складала 580,0 тис. грн.

Підсумовуючи викладене, варто зазначити наступне. Збільшення обсягів науково-технічної продукції (НТП) до кінця 2022 року й у 2023 році планується за рахунок:

- розширення випуску та освоєння виробництва нових видів наукоємної металопродукції в підрозділах інституту (труб, балонів та ін.);

- активізації роботи та налагодження більш тісних контактів з іноземними виробниками труб;

- активізації роботи з найбільшими державними компаніями й підприємствами: ДП НАЕК Енергоатом, Нафтогаз, Укрзалізниця та ін., в частині контролю якості продукції, що купується, участі в програмі імпортозаміщення й стандартизації в перехідний період.

Також варто очікувати позитивних результатів від здійснення низки заходів щодо зменшення собівартості за рахунок скорочення споживання електроенергії при модернізації існуючих трансформаторних підстанцій в частині заміни трансформаторів на менш потужні з меншими втратами.